

Міністерство освіти і науки України

ОДЕСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ

Інженерно-будівельний інститут
Кафедра організації будівництва та охорони праці

СИЛАБУС
освітньої компоненти – ВК
Професійна та цивільна безпека

Освітній рівень	другий (магістерський)	
Програма навчання	вибіркова	
Галузь знань	19	Архітектура та будівництво
Спеціальність	191	Архітектура та містобудування
Освітня програма	ОПП «Містобудування»	
Обсяг дисципліни	3 кредити ECTS (90 академічних годин)	
Види аудиторних занять	Лекції, практичні заняття	
Індивідуальні та (або) групові завдання	Аудиторна контрольна робота	
Форми семестрового контролю	Залік	

Викладач:

Книш Олексій Ігорович, к.т.н., доцент, knysnoi@ogasa.org.ua

В процесі вивчення даної дисципліни студенти **ЗНАЙОМЛЯТЬСЯ З ОСНОВНИМИ ЗАКОНАМИ РОЗВИТКУ ВИРОБНИЧИХ НЕБЕЗПЕК В БУДІВЕЛЬНОМУ ВИРОБНИЦТВІ, МОЖЛИВОСТЯМИ ЇХ ПОПЕРЕДЖЕННЯ В ПРОЕКТНІЙ ПРАКТИЦІ ТА ОСНОВАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ НА СУБ'ЄКТ ГОСПОДАРЮВАННЯ, ІНДИВІДУАЛЬНИМИ І КОЛЕКТИВНИМИ ЗАСОБАМИ ЗАХИСТУ ТА ЗДОБУВАЮТЬ НАВИЧКИ З ОЦІНЮВАННЯ СТАЛОГО ФУНКЦІОНУВАННЯ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ.**

Наприклад: вміння визначати ресурси та резерви виробничих сил будівельної організації в залежності від ступеня важкості та професійного ризику дислокованих робочих місць та проводити ідентифікацію надзвичайних ситуацій, досліджувати умови їх виникнення і розвитку та забезпечувати скоординовані дії що до попередження їх на суб'єкті господарювання відповідно до своїх професійних обов'язків.

Передумовами для вивчення дисципліни є набуття теоретичних знань та практичних навичок за такими дисциплінами: безпека життєдіяльності; технологія будівельного виробництва, інженерне обладнання будівель, конструкції будівель.

Диференційовані результати навчання:

знати:

- законодавство про охорону праці в галузі будівництва;
- права, обов'язки та відповідальність працівника і керівника підприємства або закладу

невиробничої сфери;

- державні нормативні акти про охорону праці (НПАОП), міжгалузеві, галузеві та міждержавні, міжгалузеві нормативні акти (ISO, EC/ET/21);
- організацію цивільного захисту на суб'єкті господарювання;
- заходи з попередження надзвичайних ситуацій;
- організацію робіт з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій;

володіти:

- навичками з розробки і впровадження безпечних технологій
- методами вибору оптимальних умов і режимі праці;
- методиками проектування робочих місць на основі сучасних технологічних та наукових досягнень в галузі охорони праці;
- системами розробки методичного забезпечення і проведення навчання та перевірки знань з питань охорони праці;
- навичками з надання допомоги та консультації працівників з практичних питань безпеки праці;
- методикою прогнозування можливої радіаційної, хімічної, біологічної (бактеріологічної) обстановки, яка може виникнути в наслідок надзвичайних ситуацій;
- методикою оцінки стійкості роботи суб'єктів господарювання до дій різних вражаючих факторів.

вміти:

- використовувати гарантії прав громадян на охорону праці: встановлення робочого часу і часу відпочинку, пільги і компенсації за важкі та шкідливі умови праці;
- встановлювати контроль та нагляд за станом охорони праці;
- організувати навчання з питань охорони праці;
- організувати атестацію робочих місць за умовами праці;
- проводити ідентифікацію надзвичайних ситуацій, досліджувати умови їх виникнення і розвитку та забезпечувати скоординовані дії що до попередження їх на суб'єкті господарювання відповідно до своїх професійних обов'язків;
- практично здійснювати заходи захисту персоналу і населення, в межах своїх повноважень, від наслідків аварій, катастроф, стихійного лиха і застосування зброї

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№п/п	Назва тем	Кількість годин			
		лекції	практичні	лабораторні	самостійна
1	Основні законодавчі та нормативно-правові акти з охорони праці в галузі	2	2	-	8
2	Система управління охороною праці в організації	2	2	-	7
3	Гігієнічна оцінка умов праці.	2	2	-	7
4	Оцінка технічного та організаційного рівнів робочого місця	2	2		7
5	Єдина державна система цивільного захисту та повноваження суб'єктів забезпечення цивільного захисту.	2	2		7
6	Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій.	2	2		7

7	Запобігання надзвичайним ситуаціям, реагування на надзвичайні ситуації та ліквідація їх наслідків.	2	2		7
8	Організація цивільного захисту на суб'єкті господарювання.	2	2		8
	Всього	16	16	-	58

Критерії оцінювання та засоби діагностики

Мінімальний та максимальний рівень оцінювання щодо отримання «заліку» за навчальною дисципліною «Професійна та цивільна безпека» складає 60 балів та 100 балів відповідно і може бути досягнений наступними засобами оцінювання:

Засоби оцінювання		Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів
Вид контролю	Кількість у семестрі		
Аудиторна контрольна робота		1	20
Контроль знань:			
-	Поточний контроль знань (стандартизовані тести)	2	40
Разом			60
			100

3 дисципліни передбачено виконання:

- Аудиторної контрольної роботи

Контрольна робота передбачена з розділу «Гігієнічне прогнозування виробничого процесу з чіткими зв'язками із використанням ризикоорієнтованого методу» та «Захисні споруди цивільного захисту». Виконується студентами в аудиторії і складається з кейсів індивідуальних завдань (задач). Наприклад: визначити ризикове навантаження на працівників в умовах ситуації мирного та надзвичайного станів .

Методичні рекомендації до роботи [6].

Один раз в семестрі проводиться поточний контроль знань – **варіативний бліц контроль ключових термінів теоретичної частини** (20 тестових питань), наприклад

1. Виробнича втома, її види і причини.
2. Вимоги безпеки до конструкції виробничого обладнання та робочих місць
3. Психофізіологічне обґрунтування режиму праці і виробництва.
4. Вимоги безпеки про виконання робіт підвищеної небезпеки.
5. Ергономічні вимоги до систем управління виробничим обладнанням.
6. Фізіологічні і психологічні функції людини в процесі праці.
7. Трудові функції працівника в умовах сучасного виробництва.
8. Європейська модель економічного стимулювання охорони праці.

Інформаційне забезпечення

Основна література

1. Атаманчук П.С., Мендерецький В.В., Панчук О.П., Чорна О.Г. Інтегрований курс безпеки життєдіяльності (теоретичні основи): Навч. посіб. - Кам'янець-Подільський: Буйницький О.А., 2009. - 200 с.
2. Атаманчук П.С., Мендерецький В.В., Панчук О.П., Чорна О.Г. Безпека життєдіяльності та охорона праці (Практичний курс): Навчальний посібник. Кам'янець-Подільський: "Думка", 2010 - 152 с.
3. Беспалова А.В., Дашковська О.П., Книш О.І. Методичні вказівки до виконання РГР з змістовного модуля «Охорона праці в будівництві» дисципліни «Охорона праці та цивільний захист» спеціальності 192 «Будівництво та цивільна інженерія» Освітньої програми «Архітектура та будівництво» кваліфікаційного рівня магістр:ОДАБА, 2021. – 30 с.

4. Чекулаєв Д.І., Приступлюк В.П., Сметанін Г.І., Романюк В.П. Методичні вказівки з дисципліни «Цивільний захист» щодо РГР за темою «Захисні споруди цивільного захисту» для студентів всіх напрямів ОКР: спеціаліст, магістр: ОДАБА, 2013.-22 с.

5. Дашковська О.П., Книш О.І. Методичні вказівки до виконання контрольної роботи з дисципліни «Охорона праці в галузі» для студентів галузі знань 0306 «Менеджмент і адміністрування» спеціальності 8.03060101 «Менеджмент організацій і адміністрування» ОКР «магістр» Одеса: ОДАБА, 2015. – 27 с.

6. Дашковська О.П., Книш О.І. Методичні вказівки до практичних занять з дисципліни «Охорона праці у галузі» для студентів спеціальності 8.05050308 "Підйомно-транспортні, дорожні, меліоративні машини і обладнання" ОКР магістр денної та заочної форми навчання Одеса: ОДАБА, 2015. – 46 с.

7. Дашковська О.П., Книш О.І. Методичні вказівки до виконання практичних робіт і контрольної роботи в аудиторії з курсу «Охорона праці в галузі» для студентів галузі знань 0202 «Мистецтво» спеціальності 7.02020501 «Образотворче мистецтво» ОКР «спеціаліст» денної форми навчання Одеса: ОДАБА, 2015. – 51 с.

8. Безпека праці: ергономічні та естетичні основи: Навчальний посібник / С. Апостолук, В.С. Джигирей. А.В. Апостолук та ін. - К.: Знання, 2006. - 215 с.

Допоміжні джерела інформації

9. Законодавство України про охорону праці. - в 3-х т. - К., 1995. В редакції Закону https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/229-15_VPR, 2003, № 2, ст.10}

10. Закон України "Про охорону праці". //Голос України, №224, 14.10.1992. Редакція від 20.01.2018, підстава 2249-12 Закон України „Про охорону праці" від 21 листопада 2002 року.

11. Кодекс законів про працю України. Офіційне видання. К.: Атіка. 2004. 120 с.

12. Закон України «Про охорону праці» від 14 жовтня 1992 р. з наступними змінами і доповненнями 2003року // <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi> 5. Директива Ради Європейських Співтовариств 89/391/ЕЕС «Про впровадження заходів, що сприяють поліпшенню безпеки й гігієни праці працівників».

13. Конвенція МОП 187 «Про основи, що сприяють безпеці й гігієні праці». 19. 7. Концепція освіти з напрямку "Безпека життя і діяльності людини". - "Освіта України", № 50, 12.12.97. Міжнародний стандарт SA8000: 2001 «Соціальна відповідальність». 2001року SA8000: 2001 Social Accountability International.

14. Міжнародний стандарт ISO 26000:2010 – «Настанова по соціальній відповідальності». ISO 26000: 2010 (Draft) Guidance on Social Responsibility.

15. Міжнародний стандарт OHSAS 18001:2007 Occupational health and safety management systems–Requirements. Системи менеджменту охорони праці – Вимоги.

16. Міжнародний стандарт OHSAS 18002, Guidelines for the implementation of OHSAS 18001. Настанова по впровадженню OHSAS 18001